Заступник міського голови –
секретар Київської міської ради

Березнікову О.Г.
Мусі В. В.
Слончаку В. В.

Прошу розглянути проект рішення від 02.03.2018 №08/231-746/ПР в установленому порядку.

Пихтіній О. М.

Для контролю за проходженням та тиражування.

Лазор Л. В.
Юнаковій С. М.
Старостенко Г. В. – до відома

В.ПРОКОПІВ

"02" березня 2018 року
№ 08/231 – 746/ПР

08/231-746/ПР
02.03.2018

ДЕПУТАТ

КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ VIII СКЛИКАННЯ

"02" 03 2018 р. № 08/279/08/028-1425

Заступнику міського голови -
секретарю Київради
Прокопіву В.В.
адреса: 01044, м. Київ, вул. Хрещатик, 36

Шановний Володимире Володимировичу!

Відповідно до статті 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», статті 29 Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 07 липня 2016 року № 579/579, із метою сприяння терміновому законодавчому врегулюванню питання посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини, прошу надати доручення відповідним структурним підрозділам Київської міської ради розглянути в установленому Регламентом Київської міської ради порядку проект рішення Київради «Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини».

Додатки:

- проект рішення Київської міської ради «Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини»;
- додаток до проекту рішення;
- пояснювальна записка до проекту рішення.

З повагою,

Депутат Київської міської ради,
Голова депутатської фракції
«Об'єднання «Самопоміч»
у Київській міській раді С. Гусовський

Швадчак Р.
(063) 252-05-72

08/231-746/ПР
02.03.2018

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

VI СЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

_____№_____

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини

Відповідно до Конституції України, Закону України «Про охорону культурної спадщини», із метою сприяння терміновому законодавчому врегулюванню питання посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини, Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини, що додається.
2. Офіційно оприлюднити це рішення в газеті Київської міської ради «Хрещатик».
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань культури, туризму та інформаційної політики.

Київський міський голова В. Кличко

Додаток
до рішення Київради
від _____№_____

Звернення
до Верховної Ради України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини

В умовах розбудови незалежної Української держави і пов'язаних з цим процесів пробудження національної самосвідомості, об'єкти культурної спадщини, що стали свідками багатовікової історії українського народу, відіграють важливу соціальну роль, вони є основою пізнання минувшини, всебічного осмислення життя народу. За кількістю пам'яток, наявністю шедеврів Україну можна віднести до країн з багатою історико-культурною спадщиною. Чимало пам'яток мають загальнодержавне значення, а такі, як Києво-Печерська лавра та Софія Київська, за рішенням ЮНЕСКО включені до реєстру Всесвітньої культурної спадщини. Усвідомлення значення культурного надбання є рушієм для зростання незмінного прагнення до пізнання, до ідентичності, що має прояв у бажанні повторно відкрити власну історію, традиції, духовне коріння.

Культурна спадщина, як одна із надзвичайно важливих складових історичної пам'яті будь-якого народу, займає особливе місце і на законодавчому рівні.

В Конституції України встановлено, що культурна спадщина охороняється законом. Кожен зобов'язаний не заподіювати шкоду природі, культурній спадщині, відшкодовувати завдані ним збитки.

Стаття 1 Закону України «Про охорону культурної спадщини» визначає, що об'єкт культурної спадщини – це визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти (об'єкти підводної культурної та археологічної спадщини), інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність.

В преамбулі вказаного Закону зазначено, що охорона об'єктів культурної спадщини є одним із пріоритетних завдань органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Розділ VIII Закону України «Про охорону культурної спадщини» регулює питання відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини і встановлює кримінальну відповідальність за незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини та адміністративну відповідальність за порушення вимог цього Закону.

У Верховній Раді України перебуває на розгляді низка законопроектів, автори яких пропонують посилити відповідальність у сфері охорони культурної спадщини, зокрема шляхом внесення відповідних змін до Кримінального кодексу України та Кодексу про адміністративні правопорушення.

Такі пропозиції вони обґрунтовують у пояснювальних записках до цих законопроектів, зокрема, тим, що встановлений розмір стягнень за порушення законодавства про охорону культурної спадщини є мізерним і не стимулює правопорушників у майбутньому дотримуватись вимог закону щодо охорони культурної спадщини.

Також, окремої уваги заслуговує питання викупу об'єктів культурної спадщини в разі недобросовісного поводження з ними їх власниками, адже на законодавчому рівні механізм його вирішення врегульований не достатньо конкретно, через що органи виконавчої влади часто не використовують цей механізм, посилаючись на відсутність у них відповідних повноважень.

Так, статтею 21 Закону України «Про охорону культурної спадщини» регламентується можливість відповідного органу охорони культурної спадщини звертатися до суду з позовом про викуп пам'ятки, якщо в результаті дій або бездіяльності її власника їй загрожує пошкодження або знищення. Проте частина четверта цієї статті встановлює, що викуплена пам'ятка переходить у власність держави.

На практиці таке формулювання в багатьох випадках призводить до бездіяльності місцевих органів охорони культурної спадщини, які посилаються на ту обставину, що в результаті викупу пам'ятка перейде у власність держави, а відповідно, і ініціювати питання викупу має саме центральний орган виконавчої влади, яким є Міністерство культури України.

При вивчені цього питання, слід врахувати, що велика кількість пам'яток у столиці носить статус пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення, і логічно, що в разі звернення до суду з позовом про викуп пам'ятки місцевим органом охорони культурної спадщини, вона мала б переходити у комунальну власність відповідної територіальної громади, а не держави.

Місто Київ, як столиця України, місто з багатовіковою історією, на території якого знаходиться велика кількість об'єктів культурної спадщини, зокрема, тих, що за рішенням ЮНЕСКО включені до реєстру Всесвітньої

культурної спадщини, не може стояти осторонь проблем знищення або пошкодження таких об'єктів.

У зв'язку з цим Київська міська рада звертається до Верховної Ради України з проханням сприяти терміновому законодавчому врегулюванню наступних питань:

1. посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини, зокрема шляхом внесення відповідних змін до розділу VIII Закону України «Про охорону культурної спадщини» в частині суттєвого збільшення розміру фінансових санкцій за порушення норм вищевказаного Закону недобросовісними власниками чи користувачами об'єктів культурної спадщини; внесення змін до статті 298 Кримінального кодексу України в частині встановлення більш суворої відповідальності за кримінальні правопорушення в сфері охорони культурної спадщини; внесення змін до статей 92, 188^{33} Кодексу України про адміністративні правопорушення частині збільшення розміру фінансових санкцій за протиправні дії по відношенню до об'єктів культурної спадщини.
2. викупу об'єктів культурної спадщини шляхом внесення змін до статті 21 Закону України «Про охорону культурної спадщини» в частині встановлення можливості переходу пам'яток до комунальної власності відповідної територіальної громади в разі наявності в такого об'єкта статусу пам'ятки культурної спадщини місцевого значення та ухвалення відповідного рішення про викуп судом.

Київський міський голова В. Кличко

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту рішення Київради «Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини»

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Проект рішення розроблено відповідно до Конституції України, Закону України «Про охорону культурної спадщини» та спрямовано на сприяння терміновому законодавчому врегулюванню питання посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини.

В умовах розбудови незалежної Української держави і пов'язаних з цим процесів пробудження національної самосвідомості, об'єкти культурної спадщини, що стали свідками багатовікової історії українського народу, відіграють важливу соціальну роль, вони є основою пізнання минувшини, всебічного осмислення життя народу. За кількістю пам'яток, наявністю шедеврів Україну можна віднести до країн з багатою історико-культурною спадщиною. Чимало пам'яток мають загальнодержавне значення, а такі, як Києво-Печерська лавра та Софія Київська, за рішенням ЮНЕСКО включені до реєстру Всесвітньої культурної спадщини. Усвідомлення значення культурного надбання є рушієм для зростання незмінного прагнення до пізнання, до ідентичності, що має прояв у бажанні повторно відкрити власну історію, традиції, духовне коріння.

Культурна спадщина, як одна із надзвичайно важливих складових історичної пам'яті будь-якого народу, займає особливе місце і на законодавчому рівні.

В Конституції України встановлено, що культурна спадщина охороняється законом. Кожен зобов'язаний не заподіювати шкоду природі, культурній спадщині, відшкодовувати завдані ним збитки.

Стаття 1 Закону України «Про охорону культурної спадщини» визначає, що об'єкт культурної спадщини – це визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти (об'єкти підводної культурної та археологічної спадщини), інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність.

В преамбулі вказаного Закону зазначено, що охорона об'єктів культурної спадщини є одним із пріоритетних завдань органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Розділ VIII Закону України «Про охорону культурної спадщини» регулює питання відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини і встановлює кримінальну відповідальність за незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини та адміністративну відповідальність за порушення вимог цього Закону.

У Верховній Раді України перебуває на розгляді низка законопроектів, автори яких пропонують посилити відповідальність у сфері охорони культурної спадщини, зокрема шляхом внесення відповідних змін до Кримінального кодексу України та Кодексу про адміністративні правопорушення.

Такі пропозиції вони обґрунтовують у пояснювальних записках до цих законопроектів, зокрема, тим, що встановлений розмір стягнень за порушення законодавства про охорону культурної спадщини є мізерним і не стимулює правопорушників у майбутньому дотримуватись вимог закону щодо охорони культурної спадщини.

Також, окремої уваги заслуговує питання викупу об'єктів культурної спадщини в разі недобросовісного поводження з ними їх власниками, адже на законодавчому рівні механізм його вирішення врегульований не достатньо конкретно, через що органи виконавчої влади часто не використовують цей механізм, посилаючись на відсутність у них відповідних повноважень.

Так, статтею 21 Закону України «Про охорону культурної спадщини» регламентується можливість відповідного органу охорони культурної спадщини звертатися до суду з позовом про викуп пам'ятки, якщо в результаті дій або бездіяльності її власника їй загрожує пошкодження або знищення. Проте частина четверта цієї статті встановлює, що викуплена пам'ятка переходить у власність держави.

На практиці таке формулювання в багатьох випадках призводить до бездіяльності місцевих органів охорони культурної спадщини, які посилаються на ту обставину, що в результаті викупу пам'ятка перейде у власність держави, а відповідно, і ініціювати питання викупу має саме центральний орган виконавчої влади, яким є Міністерство культури України.

При вивчені цього питання, слід врахувати, що велика кількість пам'яток у столиці носить статус пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення, і логічно, що в разі звернення до суду з позовом про викуп пам'ятки місцевим органом охорони культурної спадщини, вона мала б переходити у комунальну власність відповідної територіальної громади, а не держави.

Місто Київ, як столиця України, місто з багатовіковою історією, на території якого знаходиться велика кількість об'єктів культурної спадщини, зокрема, тих, що за рішенням ЮНЕСКО включені до реєстру Всесвітньої культурної спадщини, не може стояти осторонь проблем знищення або пошкодження таких об'єктів.

2. Мета та завдання прийняття рішення

Метою проекту рішення є сприяння терміновому законодавчому врегулюванню питання посилення відповідальності за порушення законодавства про охорону культурної спадщини.

3. Загальна характеристика та основні положення проекту рішення

Проект рішення складається з трьох пунктів, у яких передбачено:

- направлення звернення Київської міської ради до Верховної Ради України;
- офіційне оприлюднення та контроль за виконанням цього рішення.

4. Стан нормативно-правової бази в даній сфері правового регулювання

Нормативно-правовою базою в цій сфері правового регулювання є Конституція України та Закон України «Про охорону культурної спадщини».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація зазначеного проекту рішення не потребує додаткових витрат із міського бюджету.

6. Позиція заінтересованих органів

Прийняття проекту рішення не стосується інтересів інших органів.

7. Громадське обговорення

Проект рішення не потребує громадського обговорення.

8. Прогноз результатів

Прийняття та реалізація проекту рішення сприятиме активізації діяльності профільних комітетів Верховної Ради України та чинної влади загалом щодо реалізації питання, порушеного в зверненні.

9. Суб'єкт подання проекту рішення

Суб'єктом подання проекту рішення є заступник Київського міського голови – секретар Київської міської ради – В.В. Прокопів, депутат Київської міської ради, голова депутатської фракції «Об'єднання «Самопоміч» у Київській міській раді С.М. Гусовський.

Доповідач на пленарному засіданні – заступник Київського міського голови – секретар Київської міської ради – В.В. Прокопів, депутат Київської міської ради, голова депутатської фракції «Об'єднання «Самопоміч» у Київській міській раді С.М. Гусовський.

Заступник міського голови –
секретар Київської міської ради В. Прокопів

Депутат Київської міської ради,
Голова депутатської фракції
«Об'єднання «Самопоміч»
у Київській міській раді С. Гусовський